

STUK TER KENNISNAME ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP

Stand van zaken project
Oostvaardersoever oktober
2025

PORTEFEUILLEHOUDER

H.C. Klavers

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van

De stand van zaken van het project Oostvaardersoever.

Toelichting

1. Doel project Oostvaardersoever

Waterschap Zuiderzeeland werkt samen met Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, Het Flevo-landschap, Provincie Flevoland en de gemeenten Almere en Lelystad aan het project Oostvaardersoever. Het project Oostvaardersoever heeft tot doel:

1. Uitwisseling van stoffen, vis en water en verbindt daartoe het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen tot een toekomstbestendig zoetwater ecosysteem;
2. Het project Oostvaardersoever realiseert een aantrekkelijker, beleefbaarder en veilig merengebied.

2. Op 6 november 2025 wordt de samenwerkingsovereenkomst voor de Planning- en Studiefase ondertekend.

In september 2025 start aanbesteding van de Planning- en Studiefase. In deze fase wordt een integraal ontwerp gemaakt. Hiervoor is het noodzakelijk dat bekend is welke organisaties de assets in eigendom krijgen en gaan beheren en onderhouden. Voor de Planning- en Studiefase wordt een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) ondertekend door alle betrokken organisaties. In deze SOK worden afspraken gemaakt over maatregelen, eigendom, beheer en onderhoud, samenwerking en financiering. In het Bestuurlijk Overleg Oostvaardersoever is afgesproken dat deze overeenkomst wordt ondertekend op 6 november 2025. Het college van DenH is bevoegd voor besluitvorming en ondertekening van deze overeenkomst

3. Maatregelen

Ecologie.

Om de doelen voor ecologie te bereiken worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- De aanleg van een vismigratievoorziening bij gemaal De Blocq van Kuffeler.
- De aanleg van waterinlaten middels hevels over de primaire waterkering bij de Kop van Knardijk (Oostvaardersplassen) en Jacobsslenk (Lepelaarplassen).
- De aanleg van een wateruitlaat middels een gemaal over de primaire waterkering bij Westvaarders.
- De aanleg van een zo groot mogelijk verondiepte luwtestructuur in het Markermeer.
- De aanleg van diverse binnendijkse water- en vismigratievoorzieningen in de Oostvaardersplassen, Lepelaarplassen en het Wilgenbos.

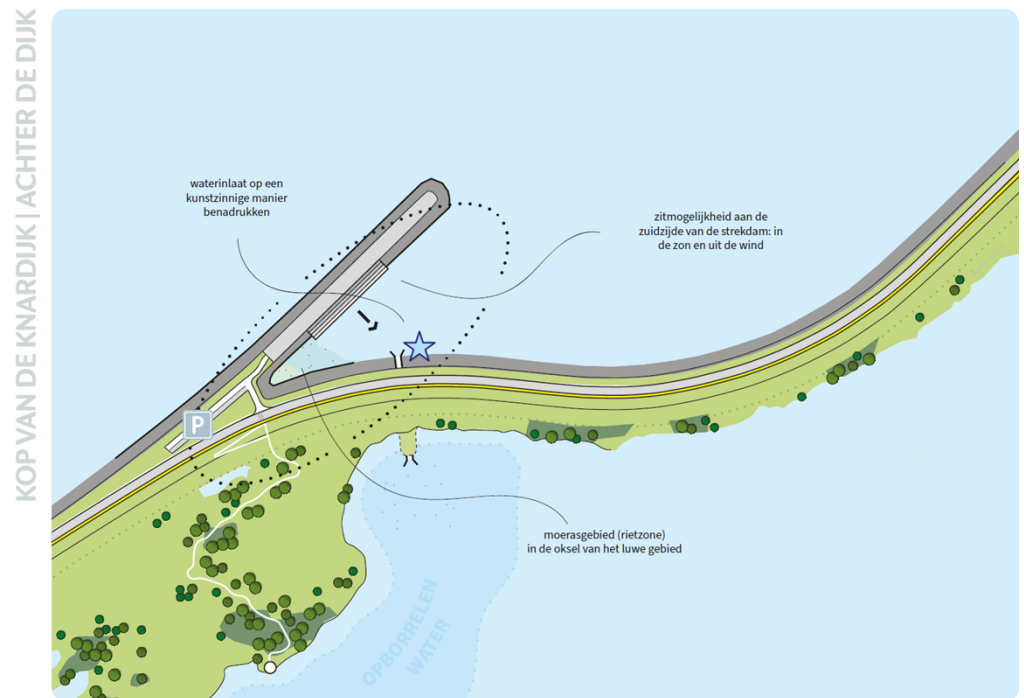

Beleving.

Om de doelen voor ecologie te bereiken worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

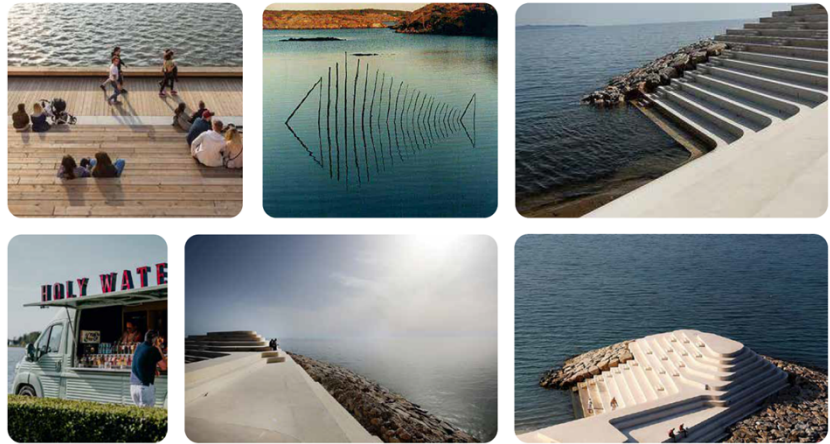
Locatie Kop Knardijk:

- Trappartijen aan de zuidzijde van de strekdam.
- Waterinlaat op een kunstzinnige manier benadrukken.

16 | OOSTVAARDERSOEVERS | UITWERKING BELEVINGSWAARDE

REFERENTIEBEELDEN KOP VAN DE KNARDIJK

UITWERKING BELEVINGSWAARDE | OOSTVAARDERSOEVERS | 19

Locatie Westvaarders:

- Beleefbaar maken van het gemaal voor de wateruitlaat.

22 | OOSTVAARDERSOEVERS | UITWERKING BELEVINGSWAARDE

Referentiebeelden beleefbaar gemaal en vispassage.

Gedurende de Planning- en Studiefase worden de effecten van de maatregelen voor beleving in beeld gebracht op onder andere veiligheid en ecologisch doelbereik, ten behoeve van uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de maatregelen.

4. Vispassage bij het gemaal De Blocq van Kuffeler wordt aangelegd door Waterschap Zuiderzeeland en wordt voor 50% gefinancierd door het Rijk.

De aanleg van een vispassage bij het gemaal De Blocq van Kuffeler is opgenomen als maatregel in het 3e stroomgebiedbeheerplan van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het waterschap is daarmee verplicht om een vispassage te realiseren. Vanuit het project Oostvaardersoevers is het wenselijk om een tweezijdige vispassage aan te leggen. In dit kader zijn verschillende varianten onderzocht en zijn de meest kansrijke opties verder uitgewerkt. Bij de beoordeling is nadrukkelijk gekeken naar waterveiligheid en effectiviteit van de vismigratie. Op basis van deze alternatievenstudie is in het Bestuurlijk Overleg Oostvaardersoevers besloten om een tweezijdige vispassage aan te leggen bij de Blocq van Kuffeler en dat Waterschap Zuiderzeeland deze maatregel uitvoert.

Uit de uitwerking van de varianten is gebleken dat een robuuste, goed functionerende vispassage aanzienlijk hogere kosten met zich meebrengt dan aanvankelijk geraamd. Met name de eisen aan waterveiligheid – vanwege de constructie door en op de waterkering – zorgen voor een hogere investeringsraming. Hierover bent u op 8 juli 2025 bij de besluitvorming over de kadernota 2026-2030 geïnformeerd. Uitgangspunt van het college van DenH is dat Rijkswaterstaat 50% bijdraagt in de kosten. Het college heeft een verzoek aan het Ministerie van IenW gedaan om het bedrag beschikbaar te stellen vanuit het project Oostvaardersoevers. Het ministerie heeft per brief laten weten dat ze de voorkeursvariant ondersteunt, dat de gevraagde bijdrage past binnen de financiële kaders van het project en dat daarmee de subsidie kan worden aangevraagd. Daarnaast zal het Rijk een financiële bijdrage leveren vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water.

Besluitvorming over de financiële bijdrage van Waterschap Zuiderzeeland vindt plaats bij de besluitvorming over de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030. Op 6 november 2025 zal de Samenwerkingsovereenkomst door de Dijkgraaf worden ondertekend onder voorbehoud van vaststelling van de begroting door het AB op 25 november 2025.

5. De waterinlaten en de wateruitlaat komen in eigendom, beheer en onderhoud van Waterschap Zuiderzeeland.

Conform het grondbeleid van Waterschap Zuiderzeeland komen de waterinlaten en de wateruitlaat onder voorwaarden in eigendom, beheer en onderhoud van het waterschap. Eén van onze voorwaarden is dat de waterinlaten en de wateruitlaat conform de eisen van Waterschap Zuiderzeeland worden aangelegd. Het uitgangspunt is dat de waterinlaten en de wateruitlaat over de dijk worden aangelegd, zodanig dat ze geen onderdeel zijn van de waterkerende functie van de dijk.

Het project Oostvaardersoever wordt gefinancierd vanuit het programma Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Vanuit de PAGW kunnen het beheer, onderhoud en monitoring voor 10 jaar worden gefinancierd. In de Samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat partijen voor het einde van de Planning- en Studiefase afspraken maken over de financiering van de periode na de eerste 10 jaar. De inzet van Waterschap Zuiderzeeland is dat de kosten door het Rijk worden gefinancierd tot en met de eerste keer groot onderhoud. Na de Planning- en Studiefase wordt definitief besloten over de aanleg, het eigendom en het beheer en onderhoud.

Lelystad, 7 oktober 2025

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.